

Прийнято 25.04.2025. Прорецензовано 20.05.2025. Опубліковано 30.06.2025.

УДК: 658.5 : 621.01

JEL: O14, O16, L64

DOI: 10.31471/2409-0948-2025-1(31)-190-198

ЕФЕКТИВНЕ ІНВЕСТИВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ – ЗАПОРУКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Шитікова Лариса Віталіївна

к.е.н, доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування

НУ «Запорізька політехніка», Україна

69063, Запоріжжя, вул. Жуковського, 64

e-mail: larisashytikova@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1587-8209>

Алтанський Олександр Ігорович

аспірант кафедри менеджменту та адміністрування

НУ «Запорізька політехніка», Україна

69063, Запоріжжя, вул. Жуковського, 64

e-mail: Altanya32ua@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-7967-4757>

Журило Максим Олегович

аспірант кафедри менеджменту та адміністрування

НУ «Запорізька політехніка», Україна

69063, Запоріжжя, вул. Жуковського, 64

e-mail: mm0461555@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-3322-8550>

Анотація. Сучасні виклики глобальної економіки та стрімкий розвиток технологій зумовлюють необхідність постійного оновлення матеріально-технічної бази підприємств машинобудівної галузі. Технологічне оновлення є важливим фактором забезпечення конкурентоспроможності, ефективності виробництва та підвищення якості продукції. У цьому контексті ключову роль

Запропоноване посилання: Шитікова, Л., Алтанський, О., & Журило, М. (2025). Ефективне інвестування технологічного оновлення – запорука інноваційного розвитку машинобудівного комплексу України. Науковий вісник ІФНТУНГ. Серія: економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості, 1(31), 190-198. doi: 10.31471/1993-9965-2025-1(31)-190-198

* Відповідальний автор

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

відіграє інвестиційне забезпечення, оскільки модернізація виробничих потужностей, впровадження інноваційних технологій та автоматизація процесів потребують значних фінансових ресурсів. Проте, на сучасному етапі розвитку економіки України інвестиційне забезпечення технологічного оновлення підприємств машинобудування стикається з низкою проблем. Серед основних перешкод можна виокремити нестачу внутрішніх фінансових ресурсів, складність залучення зовнішніх інвестицій, високі кредитні ставки, нестабільність економічного середовища та недостатню державну підтримку галузі. Вирішення цих питань потребує комплексного підходу, що включає удосконалення механізмів фінансування, розробку сприятливих умов для інвесторів та впровадження державних стимулів. Проаналізовано необхідність впровадження стратегії технологічного оновлення на кожному підприємстві, її можливі типи та форми. Встановлено, що на підставі аналізу поточного ресурсного та фінансового стану підприємства, визначення сильних та слабких сторін, можливо створити структурований підхід до інвестиційних капіталовкладень, направлених на модернізацію та масштабування виробництва з визначенням його технологічної та фінансової бази. Досліджена проблематика вітчизняних підприємств здійснювати технологічне оновлення виробництва за рахунок запозичених коштів або за рахунок державних програм направлених на підтримку реального сектору економіки. Встановлено, що підприємства вимушені здійснювати інвестиційні капіталовкладення переважно за рахунок власних коштів. Проаналізовано вплив кадрового потенціалу на ефективне впровадження технологічного оновлення підприємства. Встановлено, що відсутність персоналу необхідної кваліфікації стримуватиме реалізацію стратегії розвитку підприємства. В роботі обґрунтовано, що сучасне стратегічне управління усією ресурсною базою підприємства передбачає комплексне вивчення процесів, які впливають на реалізацію інвестиційно-технологічне оновлення виробництва з метою досягнення конкурентних переваг та збільшення прибутку.

Ключові слова: інвестиційне забезпечення, підприємство, технологічне оновлення, технологічні інновації, джерела, ресурси фінансування

Постановка проблеми. Сучасні підприємства машинобудування функціонують в умовах жорсткої конкуренції, стрімкого розвитку технологій та змін у світових ринках. Технологічне оновлення є ключовим фактором забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку галузі. Однак, для ефективної модернізації виробничих процесів необхідне значне фінансування, що створює проблему залучення інвестиційних ресурсів.

Основними викликами у сфері інвестиційного забезпечення технологічного оновлення є недостатній рівень власних фінансових ресурсів підприємств, обмежений доступ до кредитних інструментів, високі ризики інвестування в довгострокові проекти та низький рівень державної підтримки. Відсутність ефективних механізмів фінансування уповільнює впровадження новітніх технологій, що негативно позначається на продуктивності, якості продукції та експортному потенціалі машинобудівної галузі.

Враховуючи зазначене, дослідження особливостей та механізмів інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств машинобудування є актуальним завданням, яке потребує наукового обґрунтування та пошуку ефективних рішень.

Аналіз досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження питань інвестиційного забезпечення діяльності підприємств зробили такі вітчизняні та зарубіжні вчені, Бланк І., Дайкер Д., Стадник В., Крючкова І. Проте, недостатньо уваги приділено проблемі ідентифікації причинно-наслідкових зв'язків в процесі інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств. Пошук можливостей вирішення цієї проблеми дасть можливість оптимізації процесів інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств та забезпечить необхідною інформацією керівників підприємств для прийняття аргументованих управлінських рішень.

Метою даної статті є аналіз особливостей інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств машинобудівної галузі, визначення основних проблем та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності залучення фінансових ресурсів.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційне забезпечення технологічного оновлення підприємств машинобудування є важливим елементом їх конкурентоспроможності та стійкого розвитку. На теперішній час значна частина технічного оснащення промислових підприємств України має високий рівень фізичного зношення та морального старіння, що безпосередньо впливає на неможливість впроваджувати нові сучасні технологічні рішення та процеси. Зношення основних фондів у галузі, яке становить 60-70% та незадовільне фінансове становище підприємств реального сектору економіки призводить до зниження розвитку системи інженерно-технічного забезпечення та відставання від розвинених країн світу у впровадженні інноваційних технологій та процесів.

Недостатній рівень технологічного оснащення вітчизняних машинобудівних підприємств за рахунок високої витратомісткості, невисокої продуктивності, низької енергоефективності та слабкої гнучкості переналагоджування і адаптації виробництва під динамічно мінливі вимоги споживання є основним чинником низького рівня прибутковості та конкурентоздатності виробляти сучасну високотехнологічну товарну продукцію високої якості, яка відповідає міжнародним стандартам та потребам ринку. Таким чином даний фактор стримує розширення внутрішнього ринку та вихід на світові ринки збуту, і як наслідок подальше формування низької інвестиційної привабливості машинобудівного комплексу України.

Світовий ринок промисловості базується на технологічних інноваціях в машинобудуванні, що відображено в активізації зусиль виробників у напрямку нарощення високотехнологічного обладнання із залученням найновіших досягнень технологічного прогресу. Саме тому вітчизняним виробникам необхідно акцентувати свою увагу на формуванні безперервної стратегії технологічного оновлення на підприємствах, допоки таке відставання не стало критичним.

Військові дії в Україні є стримуючим фактором для розвитку вітчизняних машинобудівних підприємств, але саме цей фактор вимагає безвідкладних дій і має стати рушійною силою для стрімкого інноваційно-технічного переоснащення вітчизняного машинобудівного виробництва: створення сильної техніко-технологічної виробничої бази, розвиток інженерно-конструкторської бази, інтеграція потреб із забезпечення державної обороноздатності до всього реального сектору економіки, розширення та участь суміжних виробників і постачальників з інших виробничих галузей, в тому числі металургійної та хімічної промисловості, створення максимально повних замкнутих виробничих циклів та зниження імпортозалежності.

Аналізуючи статистичні дані (табл. 1) щодо капітальних інвестицій в машинобудуванні чітко простежується суттєве зменшення таких видатків в період та після 2022 року, що безпосередньо пов'язано початком масштабних військових дій, максимальними зниженням інвестиційної привабливості України, обережності підприємств вкладати кошти в розширення виробничих потужностей або навіть призупинення господарської діяльності внаслідок руйнувань або окупації.

Таблиця 1

Капітальні інвестиції підприємств в машинобудуванні

Період, рік	Обсяг капітальних інвестицій, тис. грн..	Обсяг капітальних інвестицій, тис. дол. США..
2018	12 267 802	451 013
2019	12 313 040	476 510
2020	9 166 366	339 998
2021	11 957 303	438 156
2022	6 957 599	215 123
2023	10 090 100	275 883

Виходячи з наведених даних можна стверджувати, що динаміка змін обсягів капітальних інвестицій в машинобудівній галузі до 2022 р. мала помірний та стійкий характер. Проте починаючи з 2022 р. обсяг капітальних інвестицій впав на 35-37%, що є прямим наслідком військових дій.

Отже питання необхідності інноваційного та технологічного оновлення національних підприємств носить глобальний характер, а відсутність поточних прямих капітальних інвестицій тільки збільшує слабкість національної економіки та робить її низькоконкурентною на світових ринках в довгостроковій перспективі.

Проте незважаючи на всі існуючі зовнішні та внутрішні ризики вітчизняні підприємства, які прагнуть розвитку та масштабування мають інвестувати в свої виробничі фонди та технологічні процеси. Враховуючі поточні можливості співпраці за оборонними замовленнями такий напрямок та кооперація може надати суттєвий техніко-технологічний та інноваційний розвиток.

В загальному розумінні технологічне оновлення є сукупністю процесів покращення якісних та кількісних характеристик продукції, зумовлених зміною сировини, матеріалів, обладнання або послідовності здійснення технологічних операцій.

Забезпечення технологічного оновлення підприємств машинобудування передбачає комплексний підхід, який включає технологічні, фінансові, кадрові та організаційні заходи. З метою здійснення ефективного переоснащення виробничих потужностей на підприємствах машинобудування має бути впроваджена стратегія технологічного оновлення, що в подальшому стане його інноваційною базою для розвитку та посилення конкурентних переваг, покращення якісних та кількісних характеристик готової продукції, сприятиме виходу на нові внутрішні та зовнішні ринки.

Стратегія технологічного оновлення підприємства – це комплексний план дій, спрямований на впровадження інноваційних технологій, модернізацію обладнання та оптимізацію виробничих процесів для підвищення ефективності, конкурентоспроможності та стійкості бізнесу.

Стратегія технологічного оновлення підприємства має бути тісно інтегрована в загальну стратегію розвитку підприємства, яка визначає напрями розвитку компанії для досягнення конкурентних переваг і стійкого зростання. Така інтеграція має бути врахована в організаційній структурі підприємства, фінансовій та кадровій політиці, а також під час прийняття управлінських рішень, пов'язаних з розвитком підприємства. Саме рішення та далекоглядність вищого керівництва підприємства або власників, його вміння своєчасного бачення потреб та вектори ринку, аналізувати реальний технологічний та фінансовий стан виробництва, розуміти можливі ризики та механізми їх мінімізації значною мірою впливають на реалізацію стратегії технологічного оновлення та загальної стратегії розвитку підприємства.

В залежності від наявності сукупності матеріальних технічних та фінансових ресурсів розробляються такі основні типи стратегій технологічного оновлення:

1. Стратегія поступового оновлення. Включає поетапну модернізацію технологій та обладнання без різких змін у виробничих процесах. Дозволяє мінімізувати можливі ризики та фінансові витрати.

2. Стратегія радикального оновлення. Це кардинальна заміна технологій, реструктуризація виробничих процесів та організаційної структури.

3. Інноваційна стратегія. Характеризується впровадженням передових технологій, розробкою та використанням власних інновацій. Передусім застосовується підприємствами, що прагнуть зайняти лідерські позиції в галузі.

4. Адаптаційна стратегія. Стратегія пристосування виробничих процесів до змін ринку та нових технологій без кардинальних змін. Використовується підприємствами, що працюють у нестабільних ринкових умовах.

5. Імпортозаміщувальна стратегія, яка направлена на зменшення залежності від імпортних технологій та розробки власних альтернатив. Підходить для підприємств, що працюють в умовах обмеженого доступу до іноземних технологій та орієнтовані на створенні вітчизняних аналогів складного обладнання.

6. Аутсорсингова стратегія - залучення зовнішніх партнерів для технологічного оновлення підприємств, що мають обмежені внутрішні ресурси. Передбачає передачу частини виробничих процесів на контрактне виробництво.

Після аналізу виробничих можливостей, поточного рівня та місця підприємства на ринку та відповідно вибору типу стратегії оновлення приймаються рішення щодо форм технологічного оновлення підприємства.

Основні форми технологічного оновлення:

- технічне переозброєння – комплекс заходів, спрямованих на впровадження новітнього обладнання, технологій та автоматизації для підвищення продуктивності та ефективності виробництва, який передбачає заміну або встановлення нових виробничих потужностей;

- технічне оновлення – процес удосконалення існуючого обладнання або технологій для покращення його функціональності, продуктивності та надійності, який відбувається в межах існуючої виробничої бази;

- модернізація виробництва – ширший процес оновлення виробництва, який охоплює всі аспекти: обладнання, технології, організаційні підходи та інфраструктуру, що враховує комплексні зміни, включаючи реконструкцію будівель, покращення логістики, впровадження нових методів управління.

Вибір між цими підходами залежить від цілей підприємства, його фінансових можливостей і стратегічних пріоритетів.

Можливість підприємств проводити технологічне оновлення безпосередньо залежить від їх інвестиційного забезпечення - фінансової спроможності до капітальних вкладень.

За походженням джерела фінансування інвестиційних видатків можна розділити на внутрішні та зовнішні відносно підприємства.

Аналізуючи офіційні дані державної статистики України за період 2018–2023р. щодо капітальних інвестицій за джерелами фінансування та за видами економічної діяльності (табл. 2), чітко просліджується головна проблематика вітчизняних підприємств - фінансове навантаження на здійснення інвестиційних вкладень покладено виключно на самого суб'єкта господарювання.

Таблиця 2

Капітальні інвестиції машинобудування за джерелами фінансування, тис. грн.

Період, р.	Обсяг капітальних інвестицій	Коштів державного бюджету	Власних коштів підприємств та організацій	Кредитів банків та інших позик
2023	6 953 177	149 112	6 747 642	к/с
2022	5 741 706	к/с	4 917 796	к/с
2021	9 964 096	-	9 807 380	118 063
2020	6 799 605	-	6 315 388	-
2019	10 966 201	-	10 790 432	22 437
2018	12 490 218	-	12 229 562	105 072

Примітка. Позначка к/с - Дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності статистичної інформації.

Так, у 2022 р., після повномасштабного збройного вторгнення російської федерації в Україну, кількість капітальних інвестицій у галузь машинобудування була зменшена майже вдвічі порівняно з періодом 2018-2019р., що свідчить про неспроможність вітчизняних підприємств здійснювати інвестиційну діяльність у розвиток власного виробництва, а також значні втрати виробничих потужностей або повне зупинення діяльності внаслідок окупації або зазнаних руйнувань. Виходячи з наведених даних основним джерелом формування інвестиційного капіталу завжди залишаються власні кошти підприємств та організацій, що складає 93-98 % від загального обсягу капітальних інвестицій в машинобудування.

Найчастіше до внутрішніх джерел фінансування відносять власні кошти підприємства у вигляді прибутку, амортизаційних відрахувань, використання резервного фонду для покриття тимчасових поточних збитків підприємства.

До переваг фінансового забезпечення технологічного оновлення власними коштами можна віднести: підвищення фінансової стійкості за рахунок додатково сформованого з прибутку власного капіталу; формування і використання власних коштів, що відбувається стабільно упродовж року; спрощений механізм прийняття управлінських рішень; не потребує сплати позикового процента в будь-яких його формах; істотне зниження ризику неплатоспроможності та банкрутства. Незважаючи на переваги, більшість підприємств не в змозі фінансувати інновації тільки за рахунок внутрішніх ресурсів, тому вони звертаються до зовнішніх джерел.

До зовнішніх джерел фінансування відносять довгострокові та короткострокові банківські кредити, фінансовий та операційний лізинг, кошти залученні в результаті емісії облігацій або запровадження вексельної форми розрахунків. Нажаль останні варіанти фінансування є малопоширеними оскільки наразі відсутні ефективні інструменти їх впровадження.

Фінансування за допомогою банківських кредитів має саме по собі ряд недоліків. До них відносяться: ризик для самих підприємств, який пов'язаний з вузькою персоніфікацією кредиторів; банківський кредит у сучасних умовах є одним з найбільш дорогих видів позикового капіталу; при банківському кредитуванні однією з вимог є наявність застави (часто її розмір досягає більшого розміру, ніж кредит); кредитні установи віддають перевагу стратегії задоволення короткотермінових потреб позичальників у кредитних ресурсах, що стримує їх у здійсненні довготермінових потреб; зміна відсоткової ставки за кредитом з часом можливо тільки в напрямку збільшення; збільшення ризику неналежного виконання зобов'язань перед банківськими установами через вплив значної девальвації національної валюти при залученні іноземних коштів.

На тлі складності отримання та малій ефективності кредитних коштів дієва державна політика розвитку вітчизняного машинобудування має головне та вирішальне рішення в спроможності підприємств здійснювати технологічне переоснащення виробництва. Державна підтримка має бути направлена на створення програм субсидій та асигнування, пільгового кредитування та фінансування інновацій, надання пільгового оподаткування. Державна підтримка має стати основою для впровадження широкої державної стратегії розвитку вітчизняних підприємств реального сектору економіки, створення передумов для постійного технологічного розвитку підприємств та створення нової інноваційної продукції, конкурентної на світовому ринку.

Проте проблематика поточної державної підтримки полягає в тому, що вона здебільшого направлена на підтримку суб'єктів мікропідприємництва, малого або середнього підприємництва, а передбачені доступні державні бюджетні кошти не покривають тих значних витрат на технологічне переоснащення, які потребує машинобудівний комплекс в цілому. Окремим аспектом інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств машинобудування є кадрові проблеми. На сьогодні внаслідок військових дії спостерігається масова внутрішня та зовнішня міграція

трудових ресурсів, мобілізація до лав ЗСУ, що загостило наявний дефіцит кваліфікованих фахівців: молоді спеціалісти переважно обирають роботу за кордоном, що призводить до "відтоку мізків"; невідповідність освітніх програм сучасним вимогам ринку, поступове старіння робочої сили - значна частка працівників, люди передпенсійного або пенсійного віку, що ускладнює адаптацію до нових технологій. Отже для впровадження та подальшої ефективної реалізації технологічного оновлення на підприємствах машинобудування необхідно здійснювати комплексний підхід, який включає в себе організаційні питання, аналіз ключових переваг, виділення критичних точок, що стримують розвиток підприємства, а також наявність та ефективність раціонального використання фінансових ресурсів.

Висновки. Технологічне оновлення підприємств супроводжується комплексом інженерно-технологічних та організаційних змін, реалізація яких неминуче пов'язана із певними капітальними і поточними витратами, вирішенням складних питань, щодо забезпечення наявності фінансового ресурсу для впровадження технологічного оновлення та його раціональне і ефективне використання, створення передумов для побудови кваліфікованого кадрового потенціалу. З огляду на викладене, процеси інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств повинні бути виваженими і економічно виправданими, ефективними з точки зору витрат ресурсів, часу й кінцевих результатів. Розв'язання цих проблем є одним з ключових шляхів для модернізації українського машинобудування та його інтеграції у світові ринки.

Список використаних джерел

1. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент: учеб. Курс. К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. С. 391. 398.
2. Дайкер Д. Прямі іноземні інвестиції та технологічний трансфер у пострадянських країнах / Д. Дайкер. К.: К.І.С., 2003. 202 с.
3. Стадник В.В. Аналіз фінансового забезпечення інноваційно-технологічного розвитку вітчизняних машинобудівних підприємств у кн. «Функціональні стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств»: монографія. Хмельницький: ХНУ, 2016. 446 с.
4. Крючкова І.Р., Філіппова С.В. Інноваційно-інвестиційна діяльність промислового підприємства: симбіоз економічного оцінювання та залучення джерел фінансових та альтернативних ресурсів: [моногр.]. Одеса: ОНПУ, ФОП Бондаренко М.О., 2015. 190 с.
5. Колесніков А. П. Петрик С. І. Об'єктивні передумови та напрямки оновлення техніко-технологічної бази підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2011. №1. С. 150-153.
6. Ван Тао. Филиппова С.В., Заец Н.А. Формирование стратегии развития машиностроительного предприятия в условиях роста его наукоемкости [моногр.]. Донецк: Изд-во «Ноулидж» (донецкое отделение), 2013. 250 с.
7. Захарін С. В. Інвестиційне забезпечення інноваційно-технологічного розвитку економіки : монографія. К. : Вид-во КНУТД, 2011. 344 с.
8. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2004. 376 с.

References

1. Blank I. A. Investytsiinyi menedzhment: navch. kurs. Kyiv: Elha-N, Nika-Tsentr, 2001. S. 391, 398.
2. Daiker D. Priami inozemni investytsii ta tekhnolohichnyi transfer u postsovietskykh krainakh / D. Daiker. Kyiv: K.I.S., 2003. 202 s.
3. Stadnyk V. V. Analiz finansovoho zabezpechennia innovatsiino-tekhnologichnoho rozvytku vitchyznianskykh mashynobudivnykh pidpriemstv u kn. Funktsionalni stratehii innovatsiinoho rozvytku promyslovykh pidpriemstv: monohrafiia. Khmelnytskyi: KhNU, 2016. 446 s.
4. Kriuchkova I. R., Filippova S. V. Innovatsiino-investytsiina diialnist promyslovoho pidpriemstva: symbioz ekonomichnoho otsiniuvannia ta zaluchennia dzherel finansovykh ta alternatyvnykh resursiv: [monohrafiia]. Odesa: ONPU, FOP Bondarenko M. O., 2015. 190 s.

5. Kolesnikov A. P., Petryk S. I. Obiektivni peredumovy ta napriamky onovlennia tekhniko-tekhnologichnoi bazy pidpriemstv. Stalyi rozvytok ekonomiky. 2011. №1. S. 150–153.
6. Van Tao, Filippova S. V., Zaets N. A. Formuvannia stratehii rozvytku mashynobudivnoho pidpriemstva v umovakh zrostantia yoho naukoiemnosti [monohrafiia]. Donetsk: Vyd-vo «Noulidzh» (donetske viddilennia), 2013. 250 s.
7. Zakharin S. V. Investytsiine zabezpechennia innovatsiino-tekhnologichnoho rozvytku ekonomiky : monohrafiia. K. : Vyd-vo KNUTD, 2011. 344 s.
8. Maiorova T.V. Investytsiina diialnist. Navchalnyi posibnyk. Kyiv: TsUL, 2004. 376 s.

EFFECTIVE INVESTMENT IN TECHNOLOGICAL UPDATE – A GUARANTEE OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE MACHINERY BUILDING COMPLEX OF UKRAINE

Shytikova Larisa Vitaliivna

Can, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management and Administration

National University "Zaporizhzhia Polytechnic", Ukraine

69063, Zaporizhzhia, vul. Zhukovskoho, 64

e-mail: larisashytikova@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1587-8209>

Altanskiy Oleksandr Igorovich

Postgraduate student of the Department of Management and Administration

National University "Zaporizhzhia Polytechnic", Ukraine

69063, Zaporizhzhia, vul. Zhukovskoho, 64

e-mail: Altanya32ua@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-7967-4757>

Zhurylo Maksym Olegovich

Postgraduate student of the Department of Management and Administration

National University "Zaporizhzhia Polytechnic", Ukraine

69063, Zaporizhzhia, vul. Zhukovskoho, 64

e-mail: mm0461555@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-3322-8550>

Abstract. Modern challenges of the global economy and the rapid development of technologies necessitate constant updating of the material and technical base of enterprises in the machine-building industry. Technological updating is an important factor in ensuring competitiveness, production efficiency and improving product quality. In this context, investment support plays a key role, since the modernization of production facilities, the introduction of innovative technologies and automation of processes require significant financial resources. However, at the current stage of development of the Ukrainian economy, investment support for technological updating of machine-building enterprises faces a number of problems. Among the main obstacles are the lack of internal financial resources, the difficulty of attracting external investments, high credit rates, the instability of the economic environment and insufficient state support for the industry. Solving these issues requires a comprehensive approach, which includes improving financing mechanisms, developing favorable conditions for investors and introducing state incentives. The need to implement a technological update strategy at each enterprise, its possible types and forms are analyzed. It was established that based on the analysis of the current resource and financial condition of the enterprise, the identification of strengths and weaknesses, it is

possible to create a structured approach to investment capital aimed at the modernization and scaling of production with the determination of its technological and financial base. The problem of domestic enterprises to carry out technological renewal of production at the expense of borrowed funds or at the expense of state programs aimed at supporting the real sector of the economy was studied. It was established that enterprises are forced to make investment capital investments mainly at the expense of their own funds. The influence of human resources on the effective implementation of technological renewal of the enterprise was analyzed. It was established that the lack of personnel with the necessary qualifications will hinder the implementation of the enterprise's development strategy. The work substantiates that modern strategic management of the entire resource base of the enterprise involves a comprehensive study of the processes that affect the implementation of investment and technological renewal of production in order to achieve competitive advantages and increase profits.

Keywords: investment support, enterprise, technological renewal, technological innovations, sources, financing resources.